

University of
Applied Sciences

Windesheim

Lectoraat ICT-innovaties in de Zorg & het project GOUD

Dr.ir. Marike Hettinga

Windesheim, 19 juni 2024

G-AAN Proeverij en verkenning samenwerking
datagedreven werken

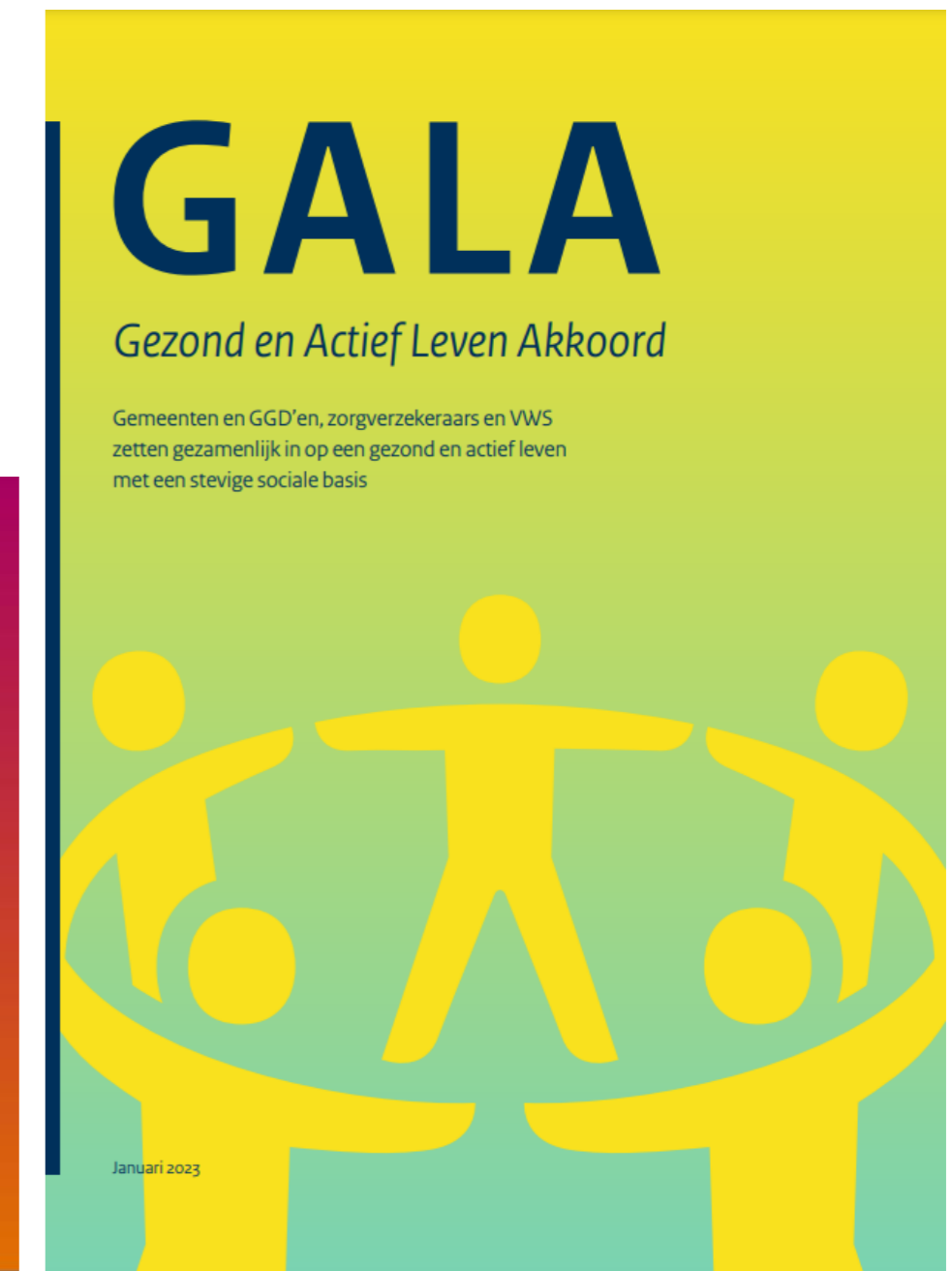

Lectoraat ICT-innovaties in de Zorg

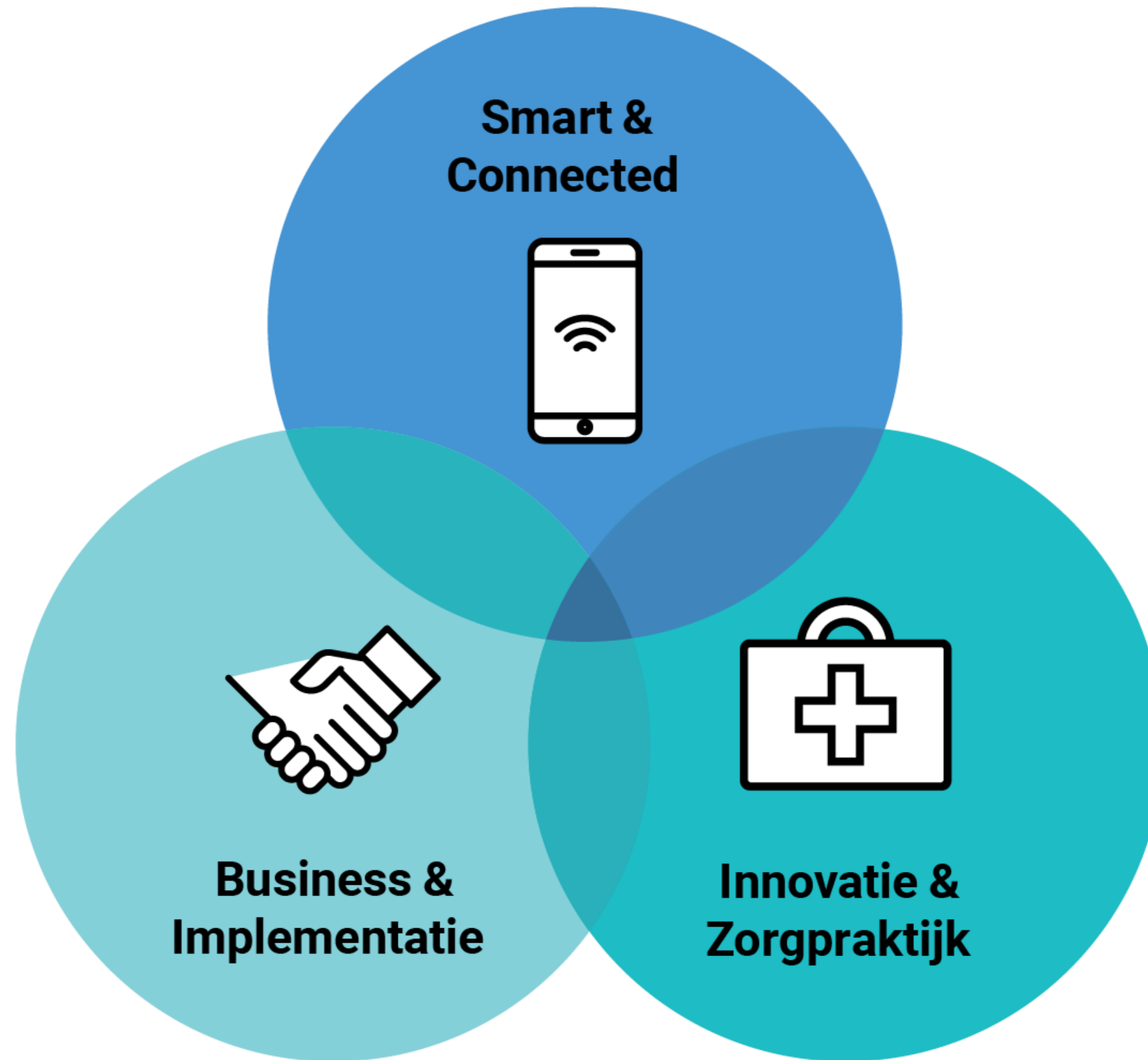
Hoe houd je de zorg voor iedereen toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar?

Digitale zorg speelt daarbij een cruciale rol!

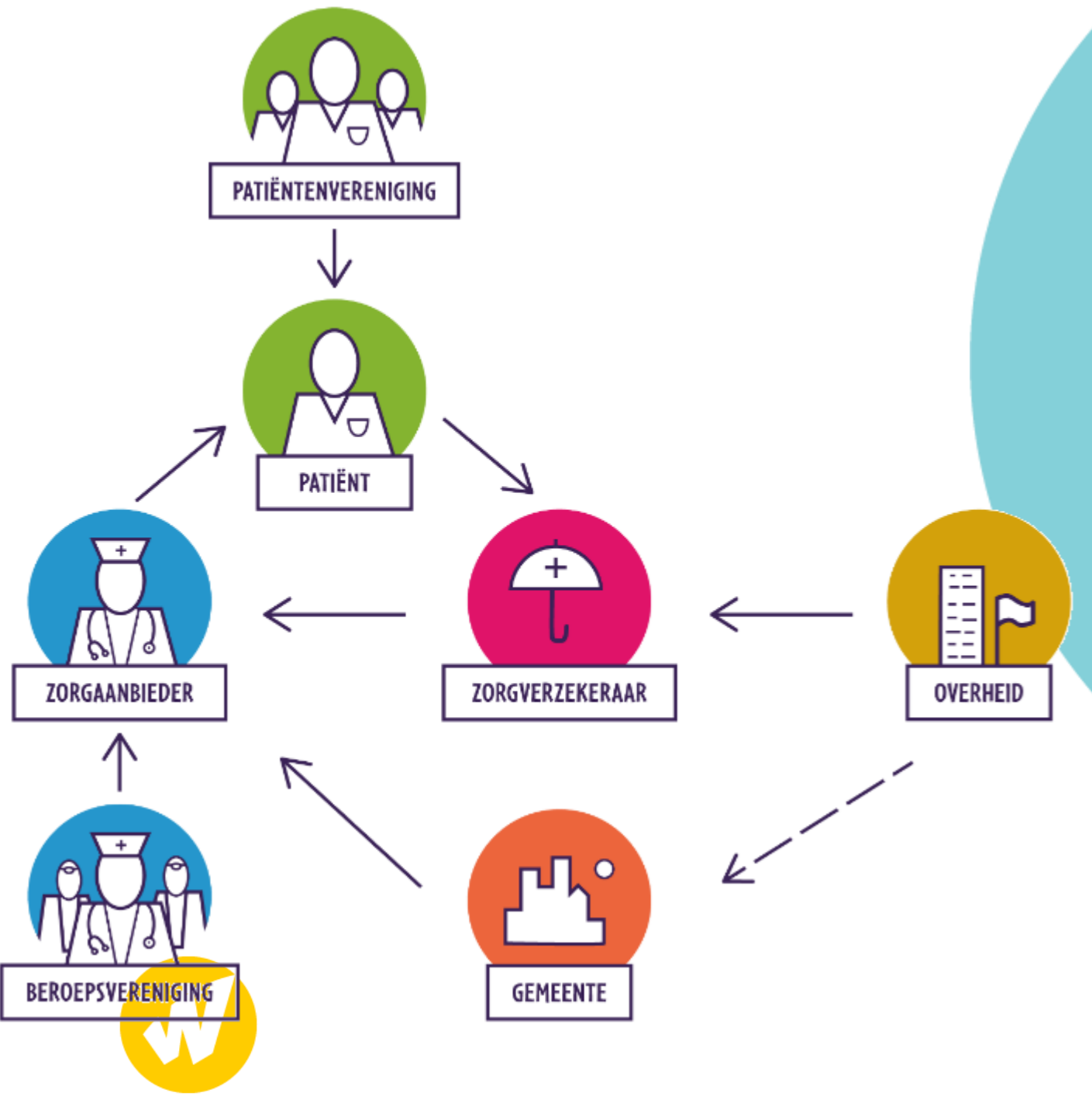
Centraal thema lectoraat: structurele inbedding van digitale zorg

Door: multidisciplinair praktijkgericht onderzoek

Tool Handelingsruimte
Waardevolle AI

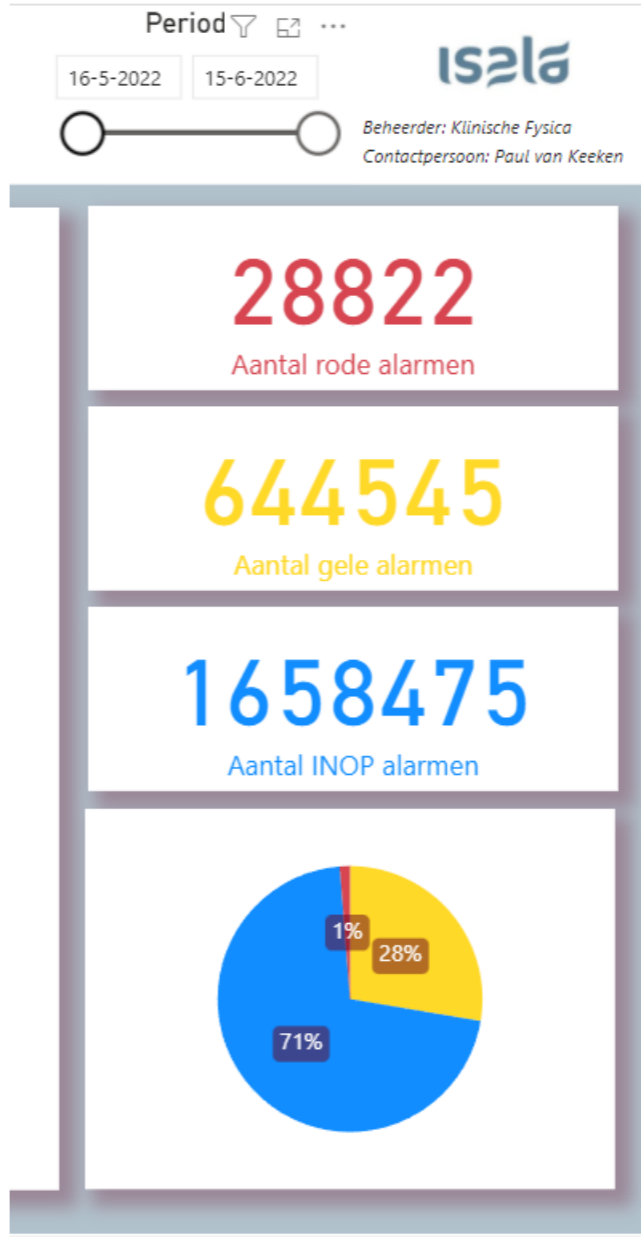
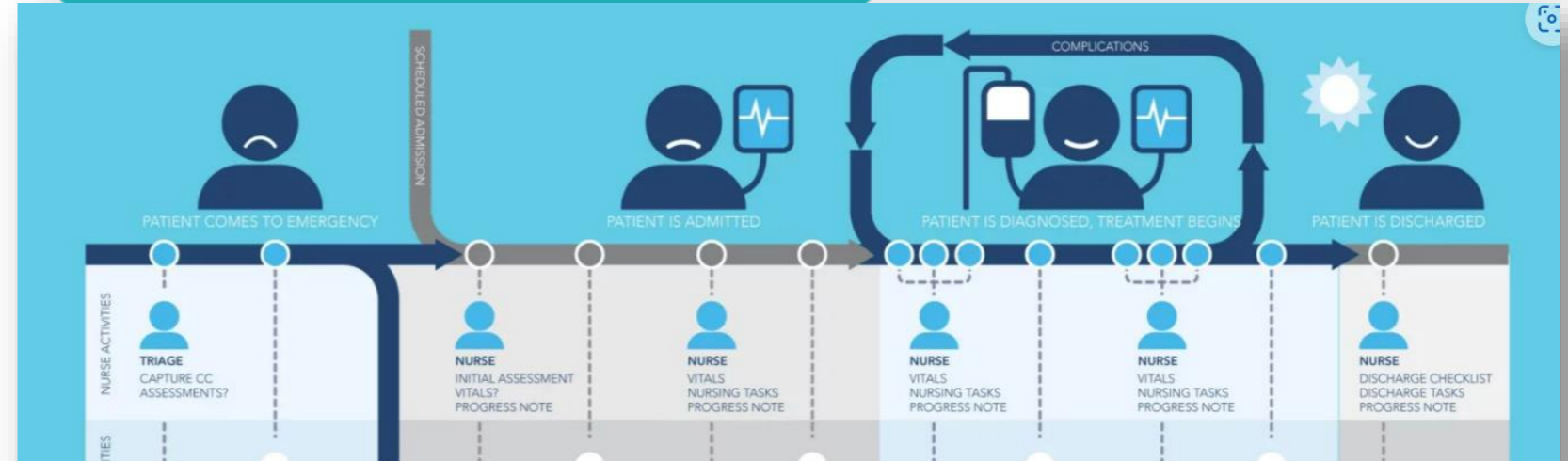
Business & Implementatie

Smart & Connected

Innovatie & Zorgpraktijk

Alarmmoeheid op de NICU:
Data-analyse en Digital Twin

MZ'er van de toekomst

GOUD

Geïntegreerde Ondersteuning voor
multidisciplinaire Uitrol van
Datagedreven zorg in verpleeg- en
verzorgingshuizen en thuiszorg

Projectvoorstel RAAK-Publiek
Indieningsronde Juni 2024

hogeschool
Windesheim

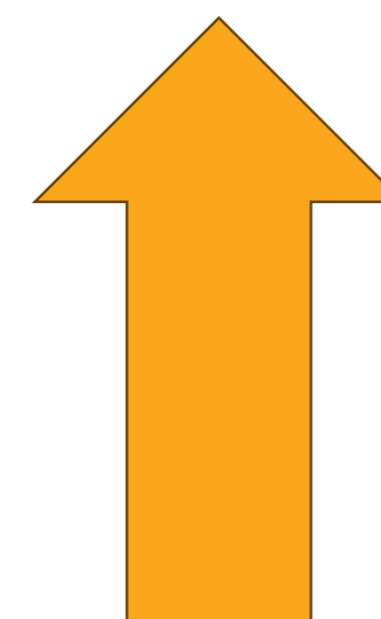

Jobke Fenne
Wentzel Verhoeven

Datagedreven werken in de zorg & datagedreven zorg

Gemaakt onderscheid:

Stuurdata: Datagedreven werken	Zorgdata: Datagedreven zorg
Stafmedewerkers van zorgorganisaties leren, verbeteren en beslissen o.b.v. kwaliteitsdata en stuurinformatie voor bedrijfsvoering (financiën, roostering, e.d.) of (zorg)processen, zoals routes.	Zorgverleners leren, verbeteren en beslissen o.b.v. data uit primair zorgproces zoals cliëntenmetingen en -rapportages, gegenereerd door inzet van zorgtechnologie, zoals medicijndispensers, slim incontinentiemateriaal, (bed)sensoren.

Doelstellingen:

- Versnellen van de transitie naar datagedreven zorg in de VVT-sector: toewerken naar **datavolwassenheid**.
- De **zorgverleners een stem** geven in deze transitie: een aspect dat tot nu toe ontbrak in nationale, regionale en lokale initiatieven rond datagedreven zorg.
- **Hulpmiddelen** ontwikkelen en testen waarmee VVT-organisaties datagedreven zorg in samenwerking met cliëntvertegenwoordigers, zorgverleners, data-analisten, ICT'ers, controllers, teamleiders en bestuurders kunnen uitrollen, met speciale aandacht voor hbo- en mbo-zorgverleners.

Hoe zijn we tot die doelstellingen gekomen?

Heel veel gesprekken met de VVT zelf:

Gesprekskaarten ontwikkeld en gebruikt

**ZORG
PROBLEEM**

**Voorbeeld:
Incontinentie
(urine)**

Hoe kan datagedreven werken ondersteuning bieden bij incontinentie?

**DATA-
GEDREVEN
WERKEN**

**Voorbeeld:
Verder kijken dan het
'alarm' vanuit zorg-
alarmeringssystemen**

Omschrijving:
Bredere inzichten over langere termijn worden uit data verkregen (bijvoorbeeld van zorgalarmeringssystemen) waardoor patronen herkend worden (bijvoorbeeld slaapritme cliënt, waar zorgmoment op afgestemd kunnen worden). Alle data wordt gebruikt, niet alleen de data die tot een alarm leiden.

Kracht:

- Niet langer reactief, maar proactief handelen door inzichten uit data.
- Zorg kan meer op maat aangeboden worden.
- Zorgprocessen kunnen efficiënter worden ingericht/ werkdruk verlicht (zoals looproutes, anders inrichten overdracht)

Bron: Vilans, 2023

Wat zijn randvoorwaarden of aandachtspunten voor de toepassing van datagedreven werken bij het uitvoeren van zorgtaken/ vakinhoudelijk handelen bij een cliënt?

CanMEDS 1: de zorgverlener

Deelnemers beginnen met het selecteren van een klein aantal **roze kaarten**. Deze bevatten de ca. 50 meest voorkomende zorgproblemen in de VVT, zoals incontinentie, valgevaar en onbegrepen gedrag.

Vervolgens lezen deelnemers de negen **blauwe kaarten** door. Deze bevatten elk een voorbeeld van datagedreven werken in de zorg, genoemd in de position paper van Vilans (2023). Daarna koppelen ze de **voorbeelden** aan de **zorgproblemen**, zodat een concrete voorstelling ontstaat over hoe data-inzichten kunnen bijdragen aan het oplossen van specifieke zorgproblemen.

Tot slot selecteren de deelnemers gezamenlijk een van de 20 **groene kaarten**. Deze bevatten kritische vragen over de benodigde vaardigheden en organisatorische aspecten van datagedreven werken, gebaseerd op de CanMeds-rollen. Deze vormen een leidraad voor de competenties die zorgprofessionals moeten ontwikkelen om hoogwaardige zorg te bieden en zijn de basis voor de competentieprofielen in Nederlandse zorgopleidingen.

Er is nu nog geen visie, er is nog geen beeld van wat datagedreven zorg zou kunnen zijn, het voorspellen, daar beelden bij vormen, dat lukt het MT nog niet. (Adviseur zorgtechnologie, InteraktContour, 8/3/23)

De zorgverleners slaan gewoon, ja dicht, en dat is echt een barrière, dus ik weet niet hoe je daar doorheen kunt komen. (..) Dat is het grootste probleem dus. (Chief Nursing Information Officer, IJsselheem, 13/3/23)

We hebben een andere mindset nodig, die we kunnen bereiken door het creëren van successen waardoor mensen zien dat het goed gaat (...) Hier houden we bijvoorbeeld een kennis- en informatiefestival met een escape room om daarmee eenheid van taal te creëren (Chief Nursing Information Officer, IJsselheem, 6/3/23)

Dankzij jullie bijeenkomst zijn we gericht een inhoudelijk gesprek over de mogelijkheden van data analyse in ons werk gaan voeren. Dat heeft inzicht opgeleverd in mogelijk gebruik dat nu nog niet plaatsvindt. (Adviseur, Woonzorgcentrum, Den Bouw, 21/11/23)

Volgens mij is de grootste uitdaging daarin hoe je als organisatie de zorgmedewerkers zo ver krijgt dat ze vertrouwen op de data die beschikbaar wordt gesteld. En op basis van die data de juiste keuzes kan maken.” (Adviseur zorgtechnologie, Carint Reggeland, 6/12/23)

Met andere woorden:

VVT-organisaties zijn begonnen met top-down visievorming en technisch gedreven pilots, maar komen niet verder.

Dit komt omdat datagedreven zorg een complex vraagstuk is dat actieve betrokkenheid van diverse stakeholders (zorg, ICT, staf) vereist, iets waar VVT-organisaties moeite mee hebben.

Hoe zijn we tot die doelstellingen gekomen?

Wat is er al bekend?

- 1 Leiderschap en data-cultuur
- 2 Strategie en besturing
- 3 Procesmatig werken
- 4 Definities en datakwaliteit
- 5 Architectuur en tooling
- 6 Medewerker: kennis en vaardigheden

Position paper:
Datagedreven werken in zorg en ondersteuning
Waarom is het belangrijk en hoe komen we tot een versnelling?

Vilans

Whitepaper
AI in de ouderenzorg
Vilans & ActiZ

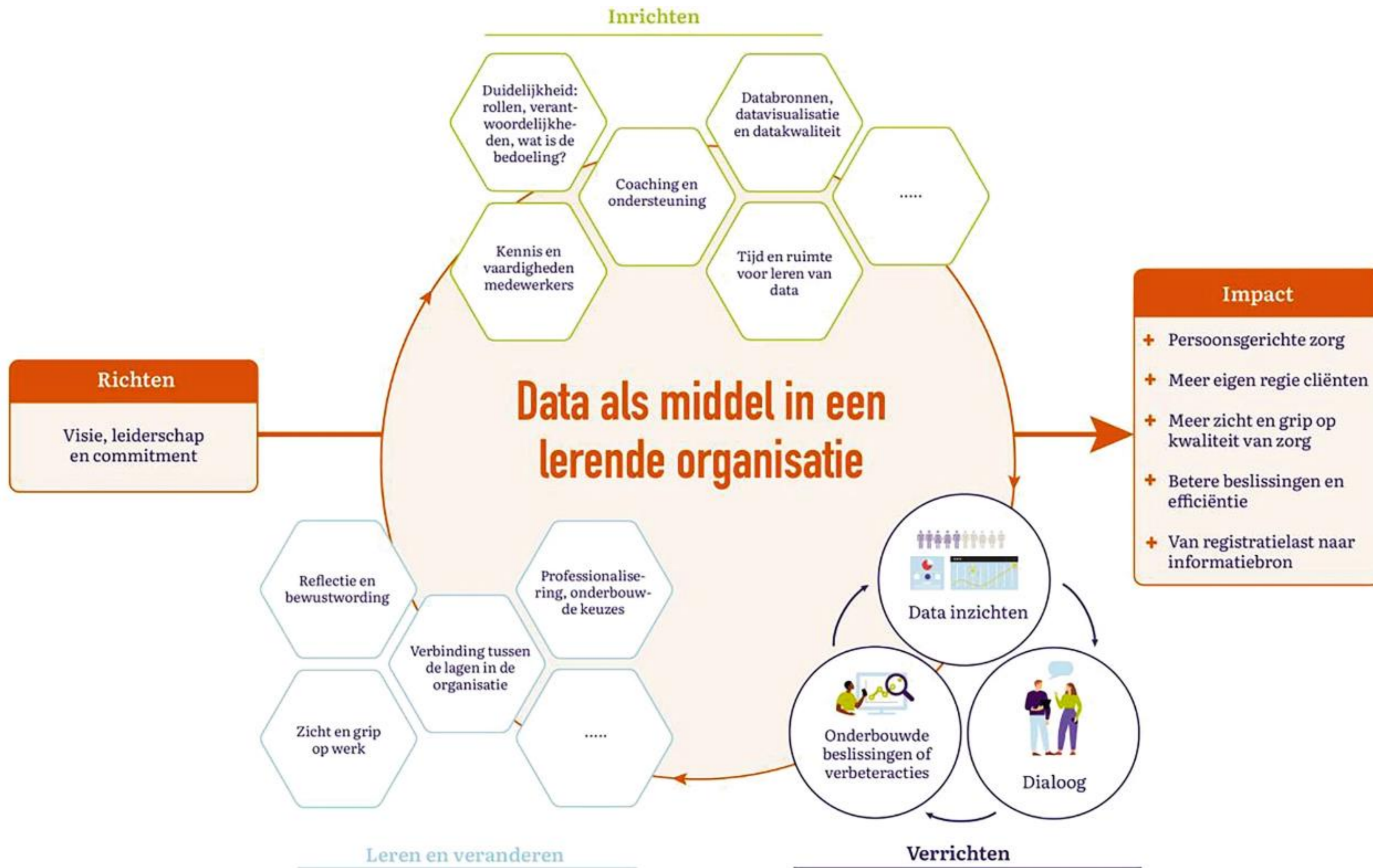
Vilans actiZ

www.bmc.nl/datavolwassenheid
(gebaseerd op het datagroei-model van Gartner)

www.vilans.nl/kennis/paper-datagedreven-werken-in-de-zorg-en-ondersteuning

www.actiz.nl/sites/default/files/inline-files/Whitepaper%20AI%20in%20de%20ouderenzorg.pdf

Cyclisch model voor het toewerken naar een datavolwassen, lerende VVT-organisatie, volgens de stappen van richten, inrichten, verrichten, leren/veranderen (Van den Berg et al, 2024)

Projectaanpak (looptijd 2 jaar):

1. Elke deelnemende zorginstelling stelt een multidisciplinaire werkgroep samen
2. Aan elke werkgroep worden twee ontwerpde onderzoekers toegevoegd
3. Door het toepassen van ontwerpgerichte onderzoeksmethoden faciliteren de onderzoekers de werkgroep in gezamenlijke besluitvorming bij het richten, inrichten, verrichten en leren/veranderen m.b.t. datagedreven zorg
4. Voor deze facilitering worden hulpmiddelen ontwikkeld die gezamenlijk in een toolbox worden aangeboden
5. De datavolwassenheidsscan (BMC) wordt jaarlijks uitgevoerd

Spreekt dit jullie aan?

- Iets vergelijkbaars zouden we ook kunnen doen voor de gehandicaptenzorg!
- Uitnodiging: jullie zijn welkom in het najaar bij een bijeenkomst Datagedreven Zorg in de Care
  - Meld je bij mij
  - Of mail naar Fenne Verhoeven: f.verhoeven@windesheim.nl

Bedankt!
& fijne en
informatieve
middag!